

EDITORIAL

Ó longo dun ano, que é o período que aproximadamente transcorre entre a publicación de dous números deste Boletín CROA, suceden tantas cousas relacionadas co Patrimonio Histórico e Cultural non só no ámbito lucense senón tamén no galego e español en xeral, que parece misión imposible tratar de referirse a todos eles no acostumbrado Editorial, que sempre quixo reflectir os aspectos máis actuais daquel tema patrimonial.

Non obstante, é obrigado mencionar algúns feitos ou circunstancias positivas e outras que non o son tanto ou, mellor diríamos, que son realmente nefastos desde o punto de vista patrimonial e cultural. Se a simple mención deles serve para reflexionar e actuar en consecuencia, cadaquén na medida das súas posibilidades, só/soa ou formando parte de calquera institución ou colectivo, este Editorial (en certa maneira, voceiro da Xunta Directiva da Asociación) xa tería a súa razón de ser, ó tempo que cumpriría o establecido nos seus Estatutos.

Nunha certa orde cronolóxica e empezando polo ámbito galego, convirá lembrar a polémica, en boa medida inútil e esaxerada, xurdida a propósito do "relevo" (por dilo suavemente) na dirección do Centro Galego de Arte Contemporánea, e dise que inútil e esaxerada porque non debiera ser noticia que un cargo "de libre designación" sexa substituído por "libre remoción", con independencia das moitas opinións que se poidan oír a favor ou en contra da medida. Pero o grave é que ninguén parece plantexarse a razón de ser do CGAC, a xustificación dos seus enormes gastos (sobre todo comparados cos outros centros, si museísticos, que tamén dependen da Administración autonómica) ou, en fin e sen esgotar desde logo os temas, ninguén parece preguntarse porque en dotacións de persoal, en funcionamento interno, en condicións de entrada para visitalo, ou en avaliación de resultados, o CGAC tiña e todavía semella ter venia para "ir por libre", mentres aqueles outros centros museísticos entran dentro da simple categoría de unidades administrativas de segunda ou terceira orde, sen falarmos xa dos seus rúcanos presupostos.

Pero quizais máis doloroso e arrepiaante para esta Asociación é contemplar como a outras entidades culturais, veciñas e compañeiras de angurias e traballos a prol do Patrimonio Cultural, se lle poñen todo tipo de atrancos e sofren toda clase de agresións e desprezos. Velaí está o "exemplo" (negativo e ata fisicamente brutal) do derrubo da Casa da Botica de Bretoña, cando a Asociación Xuvenil Auruxeira, entre outros, soñaba (e nunca mellor dito) para ela un destino cultural e patrimonial que servira para que os britonienses recobrasen a súa historia e, polo tanto avivaran a súa fe nun futuro marcado polo aprecio do propio e non polo papanatismo do foráneo. Afortunadamente, ou eso esperamos, a historia, a tra-

dición e o cerne cultural de Bretoña dependen de algo máis que de caprichos, veleidades e arroutadas de filiación política.

Pero a Terra Chá tamén ofrece cousas boas e aspectos positivos. A Asociación de Amigos da Feira de Castro de Rei, traballando moi duramente, arreo e case sen axudas económicas, revitalizou a feira da capital do Concello e puxo en marcha a Ruta do Azúmara, que une dita capital co Castro de Viladonga e que desde o mes de xuño en que se abriu e sinalizou, constitúe xa unha referencia máis para a promoción, difusión e disfrute dos valores naturais e patrimoniais (e tamén "turísticos") desta comarca de Castro de Rei. O texto da guía de man desta Ruta, da autoría do escritor lucense Lois Diéguez, recóllese neste número de Croa por xentileza daquela Asociación e deste autor.

Non se esquezna tampouco o labor que se está facendo neste e por parte de moitas persoas e institucións, para recuperar e difundir o patrimonio literario de fillos de Castro de Rei, e membros da nosa Asociación como Emilio Sinde son abandeirados á hora de promover o coñecemento (e o recoñecemento) da obra de poetas como Crecente Vega ou Francisco da Fientosa.

A importancia do patrimonio etnográfico, material e inmaterial, e a urxencia que nos obriga a actuar para documentalo, promoverlo e, na medida do posible, protexelo e aínda transmitilo, ven tamén a conto do que vimos de dicir. Por eso non é nada casual que neste número de CROA se inclúan diversas e variadas colaboracións sobre temas etnográficos, etnolóxicos ou antropolóxicos, co fin de dar a coñecer e difundir (precisamente para os protexer) uns sinais de identidade que son vitais para Galicia.

E para rematar, cómpre asimesmo, e aínda que pareza presunción, unha mención positiva para a nosa Asociación de Amigos, que está dando numerosas mostras de colaboración e xenerosidade co Museo (e neste caso tamén co Castro) que a motivan, cremos que constituíndose así nun exemplo para outras entidades e asociacións iguais ou similares. Un bo froito desta colaboración pode ser, como xa é sabido, a promoción e difusión continúa de Viladonga a través de reprodución de pezas, da realización de viaxes e actividades culturais, da publicación periódica desta mesma revista ou, xa desde marzo deste ano, da elaboración dunha páxina Web en INTERNET (co seu boletín "e-Castrexo"), que cumpre unha función de difusión fundamental para este conxunto de Viladonga e que sería impensable hai a penas uns poucos anos, e aí están para comprobalo as máis de 2.200 visitas recibidas ata agora na dita páxina de sitios tan distantes como EE.UU, toda Latinoamérica, un bo número de Universidades españolas, etc. A semente está botada e a Asociación rega nela sen afogala.